

تولید نوشت افزار ایرانی با کاغذ ایرانی

photo : Hossein Zohrevand

شناسه خبر : ۱۴۱۴۵۱ چهارشنبه ۵ اردیبهشت ۱۴۰۳ - ۱۰:۱۰

مدیرعامل مجمع ایران نوشت از برنامه ریزی برای استفاده از کاغذ ایرانی در تولید لوازم التحریر خبر داد و از مزایای این کاغذ برای چرخه تولید گفت.

به گزارش خبرنگار فرهنگی موج خبر، نوشت افزار ایرانی اسلامی که ۱۲ سال است در عرصه صنعت و فرهنگ آغاز به کار کرده، توانسته است در این مدت نظر خانواده های ایرانی را به سمت خود جلب کند و در سبد خانوار جای بگیرد. تا پیش از این، بازار لوازم التحریر ایران در دست برندها و شرکت های خارجی عمدتاً از چین و هند بود؛ به طوری که گفته می شود یک دهه پیش، بیش از ۹۰ درصد از سهم بازار ایران را این شرکت ها در دست داشتند.

با شروع حرکت تولید در این مسیر و تشکیل کارگاه های متعدد و حلقه های میانی، در زمان حاضر برآورد می شود که بیش

از 50 درصد بازار نوشت افزار در دست تولید کنندگان داخلی است. هر چند صنعت نوشت افزار در یک دهه گذشته توانسته است با عبور از فراز و نشیب های مختلف، جای خود را در بازار ایران ثابت نگاه دارد، اما به نظر می رسد همچنان با چالش های متعددی مواجه است. با این حال، این صنعت که رهبر معظم انقلاب آن را «افتخار آفرین» توصیف کردند، برای دهه دوم فعالیت خود چشم اندازی را ترسیم کرده است. محمد یقینی، مدیر عامل ایران نوشت، در گفت و گو با تسنیم به برخی از چالش های این صنعت در یک دهه دوم فعالیت خود و نقشه راهی که برای آن ترسیم شده است، اشاره کرد. مشروح این گفت و گو را در ادامه می خوانید:

*تسنیم: آقای یقینی صنعت نوشت افزار ایرانی پس از عبور از مشکلات و موانع متعدد و با داشتن تجربه ای حدود 12 سال، تقریباً با پختگی رسیده است. این صنعت در سال گذشته با چه موانعی همراه بود؟

در سال گذشته مسئله تخصیص ارز یکسری مشکلات را برای تولید کنندگان ایجاد کرد و موجب وقفه در کار تولید شد، اما خدا را شکر منجر به بحران نشد. بعد از شروع سال تحصیلی به دلیل شرایط رکودی که در کل فضای اقتصادی رخ داده بود، فروش نوشت افزار کم شد. طبق گفته فعالان بازار، میزان فروش در سال گذشته کاهش چشمگیری داشت و نقدینگی در بازار کم بود؛ به طوری که می توان گفت در قیاس با سال 1401، بین 10 تا 20 درصد کاهش داشت. با توجه به تجربه این سال ها می توان گفت، اصلی ترین چالشی که صنعت نوشت افزار با آن روبروست، نوسان بازار است. در چند سال گذشته این صنعت با چالش های متعددی مواجه بوده است؛ از تخصیص ارز گرفته تا مسئله کرونا و ... به همین دلیل برنامه ریزی تولید کنندگان با چالش همراه بوده است.

مسئله دیگری که همیشه تولید کنندگان را آزار داده و هر سال پررنگ تر می شود، مسئله قاچاق است. شاید تا 10 سال پیش قاچاق مسئله اصلی صنعت نوشت افزار نبود؛ چون واردات به صورت گسترده از مبادی قانونی انجام می شد اما هر سال که تولید تقویت می شود، انگیزه برای قاچاق بیشتر می شود؛ به خصوص در زمینه اقلامی که ارز به آنها تخصیص داده نمی شود. این را باید در نظر بگیریم که بسیاری از تولید کنندگان صنعت نوشت افزار قبلاً تولید کننده نبوده اند؛ اگر این دسته از تولید کنندگان ببینند که مسیر قاچاق اینقدر در دسترس است چه رسمی به همراه دیگر اقلام و چه غیر رسمی از طریق کولبرها و ... دلسرد می شوند؛ چرا که تولید کننده در کنار تولید دغدغه های دیگری چون مالیات و ... را نیز دارد. برخی از این تولید کنندگان روحیه بازرگانی دارند و می توانند به جای اول باز گردند. این شرایط تلخ است.

موریا نه صنعت نوشت افزار

قاچاق از جمله مسائلی است که همه صنایع را اذیت و فضای تسهیل گری تولید را دچار چالش می کند. نمی خواهم

نامیدانه صحبت کنم، اما اگر بخواهیم گام دوم را در تولید نوشت افزار برداریم باید سیاست های ایجابی در سطح حکمرانی در نظر بگیریم.

همانطور که گفتم این مسئله صرفاً برای تولیدکنندگان نوشت افزار نیست و ناظر به همه تولیدکنندگان است. اما اگر در حوزه نوشت افزار تصمیماتی گرفته شود، می تواند به رشد این صنعت کمک کند. مثلاً در سال گذشته اخباری مبنی بر تخصیص یارانه به خانواده ها برای خرید نوشت افزار شنیده بودیم که البته متأسفانه به دلیل اینکه تصمیم دهه نودی بود، به جایی نرسید و تبدیل به یارانه شیر در مدارس شد. صنعت نوشت افزار نیازمند به این دست از تصمیم هاست؛ البته اگر در زمان درستی اتخاذ شود.

این صنعت در قیاس با بسیاری از صنایع، خیلی بزرگ نیست و می توان با در نظر گرفتن یک همت، حجم نوشت افزار ایرانی را افزایش داد؛ به عبارت دیگر با عدد کمی می توان این صنعت را ارتقا داد.

با همه این ها در مجموع می توان گفت که مسیر رشد در این صنعت متوقف نیست. برخی از تولیدکنندگان به سمت

تولید اقلام جدید رفته‌اند. نوشت‌افزار ایرانی همچنان در حال رشد است اما باید در سال جدید تمرکز را بر رفع موانع تولید گذاشت.

برخی از تصمیم‌ها در کشور به درستی گرفته می‌شود، مانند سامانه یکپارچه ارز که برای مدیریت کلان مفید است، اما این تصمیم‌ها در گام نخست تا زمانی که اشکالات آن برطرف شود، برای تولیدکنندگان موانع و گاه محدودیت‌های عجیبی ایجاد می‌کند.

*تسنیم: به ارتقای محصولات اشاره کردید. در حال حاضر نوشت‌افزار ایرانی چند درصد اقلام مورد نیاز کشور را پوشش می‌دهد؟

از نظر دسته‌بندی کلی می‌توان 15 گروه محصول را برای نوشت‌افزار در نظر گرفت، مانند انواع دفتر، انواع پانچ، انواع مداد و... در حال حاضر ما در حدود 12 حوزه محصولی فعال هستیم که البته این 12 حوزه بیشترین مصرف را نیز دارد مانند دفاتر که حدود هزار مجموعه فعال هستند.

در حال حاضر حدود هشت قلم محصول هستند که مشابه داخلی ندارند؛ چرا که گاه تولید برخی از این اقلام در کشور صرفه اقتصادی ندارد. از سوی دیگر، تولید برخی از اقلام نیز در کشور آغاز شده اما مسیر را به کندی طی می‌کند که این امر بیش از هر چیز به توان تولیدکننده وابسته است. مجموعه‌های خصوصی وارد این مسیر شده و طبیعتاً با رشدی که از بازار دریافت می‌کنند، می‌توانند تولید کنند.

در 12 حوزه محصولی می‌توان گفت که میزان رقابت در تولید به حداکثر خود رسیده است. هرچند برخی از تولیدی‌ها در دوران کرونا تعطیل شدند، اما ما در مجموع با افزایش تولیدکننده در برخی اقلام مواجه هستیم. این امر سبب می‌شود که قیمت‌ها رقابتی شده و حاشیه سود کمتر شود.

*تسنیم: بعد از این مدت فعالیت، آیا بررسی انجام دادید که مصرف‌کنندگان تا چه میزان از مصرف این اقلام راضی بودند؟

ما نظرسنجی در نمایشگاه ایران نوشت انجام دادیم که براساس آن 80 درصد نسبت به مصرف این اقلام اعلام رضایت داشتند. سوال هم به این صورت بود که آیا برای شما مهم است که نوشت‌افزاری که می‌خرید، ایرانی باشد یا خیر. البته قرار است پیمایش ملی در این زمینه طراحی شود.

*تسنیم: هرچند نمی‌توان میزان کالای قاچاق در بازار را به طور صحیح اعلام کرد، اما با بررسی که داشتید فکر می‌کنید در حال حاضر چقدر از بازار نوشت‌افزار را این اقلام پوشش می‌دهد؟

تقریباً طبق احصایی که وجود دارد بین 60 تا 70 درصد ایرانی است. طبق مشاهدات می‌توان گفت نیمی از محصولات خارجی که در بازار وجود دارد، قاچاق است. واردات خودکار، مداد و ماژیک ممنوع است و هرچه در بازار از جنس خارجی وجود دارد، قاچاق است.

*تسنیم: از برنامه‌های سال جدید بفرمایید. طبق برنامه‌ای که برای 10 سال آینده صنعت نوشت‌افزار ترسیم شده، صادرات جزو مهمترین موضوعاتی است که قرار است در این مدت پیگیری شود. برنامه امسال برای این حوزه چیست؟

چند موضوع را در سال گذشته پیگیری کردیم و در سال جدید به صورت جدی‌تر دنبال خواهیم کرد. اولین موضوع صادرات محصولات نوشت‌افزار ایرانی است. یکی از مهمترین حرکت‌های ایجابی در این فضا که می‌تواند منجر به رشد این صنعت شود، صادرات است. هرچند شاید این قضیه در وهله نخست و روی کاغذ سخت به نظر برسد، اما باید گفت

که ما مجبوریم در این مسیر حرکت کنیم. همانطور که یک روز شروع سیاست‌های تولیدی دشوار بود و برخی مخالف بودند، الان در دوره‌ای هستیم که صادرات اینطور به نظر می‌رسد. اگر بخواهیم مزیت‌های تولید ادامه داشته باشد، باید به سمت صادرات حرکت کنیم؛ در غیر این صورت رقابت داخلی و بین چند تولیدکننده محدود خواهد شد. دوباره به یک افولی دچار خواهیم شد که برخی صنایع و تولیدکنندگان در دیگر حوزه‌ها دچار شدند. شرکت‌هایی چون ارج که دوره‌ای در اوج بودند و در نهایت پیر شدند.

تولیدکنندگان در حال حاضر صادرات را برای خود دور و سخت می‌بینند. به همین دلیل اقداماتی چون پیگیری حاکمیتی، برگزاری رویدادهایی در همین رابطه داشتیم تا بحث صادرات در ذهن تولیدکننده پررنگ شود.

*تسним: هدف اول کدام بازارها در نظر گرفته شده‌اند؟

بازار کشورهای منطقه به عنوان بازارهای اصلی در ابتدای امر در نظر گرفته شده است. در این گروه می‌توان کشورها و بازارهای منطقه را به چند بخش تقسیم کرد؛ نخست کشورهای ضعیف‌تر هستند که محصولات اقتصادی‌تر می‌خواهند مانند عراق، افغانستان و سوریه. یکسری کشورها هم هستند که باید نوشت افزایش باکیفیت در آنجا عرضه شود، مانند کشور ترکیه که هرچند خودش تولید دارد، اما از واردات نیز استقبال می‌کند. روسیه، کشورهای حاشیه خلیج فارس مانند عمان، ارمنستان، قرقیزستان و... نیز از جمله کشورهای دسته دوم هستند که در گفت‌وگوهای اولیه اقبال نشان داده‌اند. کشورهای درجه دو اروپا و کشورهای آفریقایی نیز از جمله بازارهای مقصد هستند که در درجه بعدی قرار می‌گیرند. برای این دسته از کشورها باید زمینه حمل و نقل و مبادلات مالی را فراهم کرد.

دسته‌بندی کلی از بازارهای مقصد انجام شده است. اگر بتوانیم زمینه ذهنی را در تولیدکنندگان ایجاد کنیم، می‌توان به حرکت در این مسیر امیدوار بود. این مسیر نسبتاً پیچیده، سخت و زمان‌بر است که باید روی آن انرژی خاصی صرف کنیم. بخش‌هایی از دولت مانند معاونت علمی نیز در به سرانجام رساندن این ایده اقبال نشان داده‌اند.

تولید نوشت افزار ایرانی با کاغذ ایرانی

برنامه دیگری که مجمع در سال جدید با دنبال آن است، استفاده از کاغذ ایرانی است. دولت از همان ابتدا درصدد این بود که مشکل کاغذ را رفع کند. اتفاقات خوبی در این زمینه رخ داده است که از جمله آنها می‌توان به کارخانه کاغذ مازندران اشاره کرد که از نظر حجم تولید و تامین کاغذ کتاب‌های درسی به عدد قابل قبولی رسیده و حتی مازاد تولید نیز ممکن است در آینده داشته باشد و کاغذ را در بازار عرضه کند.

حوزه مصرفی کاغذ بیشتر حوزه نشر و تحریر است. در حوزه نشر برخی از ناشران از کاغذ ایرانی استفاده و آن را امتحان کردند. اما در حوزه تحریر هنوز چندان این اتفاق رخ نداده است. ما برای این منظور گفت‌وگوهایی با مدیریت کارخانه انجام دادیم تا مسیری برای استفاده از این کاغذ ایجاد شود؛ البته این امر مستلزم ذائقه‌سازی توسط وزارت آموزش و پرورش و صدا و سیماست. در این صورت حرکت در این مسیر هم به نفع تولیدکننده است، هم به نفع مصرف‌کننده.

البته این برنامه را نداریم که کاغذ ایرانی در وهله نخست به صورت صد در صد جایگزین کاغذ خارجی شود اما استفاده از کاغذ ایرانی به ویژه کاغذ مازندران از جهت بهداشت، عدم بازتاب نور و ... می‌تواند برای تولیدکننده و مصرف‌کننده جذاب باشد. در حال حاضر نیاز بازار 50 هزار تن در نظر گرفته شده که کاغذ ایرانی در گام نخست می‌تواند پنج تا 10 درصد این نیاز را برطرف کند و در یکی دو سال آینده این میزان به 30 درصد افزایش یابد.

یکی دو کارخانه دیگر هم هستند که در دو سال آینده خط تولید خود را آغاز خواهند کرد و کاغذ سفیدتر را تولید خواهد کرد. اگر کارخانه کاغذ شیراز که در مرحله نهایی است و کارخانه خوزستان(به غیر از کارخانه پارس) به بهره‌برداری

برسند، می‌توانند سهم استفاده از کاغذ ایرانی را در بخش تحریر افزایش دهند. علاوه بر این، استفاده از کاغذ سنگ نیز از گزینه‌هاست. این کاغذ ویژگی‌های خوبی دارد؛ از جمله اینکه ضد آب هستند و مقرون به صرفه هستند. هرچند این کاغذ مشکلاتی نیز دارد؛ از جمله آنکه سنگین است که البته در چندماه اخیر به دلیل استفاده از دان روز و نیروهای دانشگاهی توانستند تا حدودی این مسئله را رفع کنند.

مشکل کاراکتر برای تولید نوشت افزار رفع می‌شود؟

بخش دیگری که امسال پیگیری خواهیم کرد، موضوع محتوای تولیدات نوشت افزار است. استفاده از مفاهیم و محتوای جذاب غیر از کاراکترهای محبوب از جمله رویکرد ما در سال جدید خواهد بود. محتوای کاراکتر محور همیشه مورد استفاده قرار می‌گیرد، اما در نظر داریم در این بخش وارد فضای غیر کاراکتر نیز شویم؛ چرا که حجم کاراکترها کم و استفاده از آن نیز برای تولیدکنندگان گاه با موانعی همراه است. برای این منظور ما به سمت محتوای غیر کاراکتر حرکت می‌کنیم، مانند مکان‌های اجتماعی و جغرافیایی، هنر، خط و ... که همگی هنر دست تصویرساز است. تصویرسازی در کور روز به روز قوی‌تر می‌شود و سبک طراحی آنها به نوشت افزار نزدیک است. درصدد شبکه‌سازی از این تصویرگران هستیم تا بتوانیم با آنها ارتباط برقرار کرده و پلی باشیم برای برقراری ارتباط میان تولیدکننده و تصویرگران. با این شیوه می‌توان تصویرهای ایرانی را در تولیدات استفاده کرد. تاکنون 200 تصویرگر شناسایی و آثارشان را بررسی کردیم که از این میان، حدود 80 تن هستند که می‌توان در این مسیر با آنها همراه شد.

انتهای پیام/

انتهای پیام/